

ANTWOORD OP VRAAG OM UITLEG 5-3806 VAN B. ANCIAUX.

Eerst en vooral zou ik het volgende willen zeggen met betrekking tot het incident met de Duitse spermabank waarnaar u verwijst. Dit geval werd door AZ St Lucas in Gent genoteerd, waarop ze de Deense spermabank inlichtte in juni 2009. Dit gebeurde dus vooraleer de wet betreffende het menselijk lichaamsmateriaal van kracht werd, inbegrepen de verplichte meldingen in het kader van de biovigilantie. Het FAGG werd in 2009 dan ook niet ingelicht. Sindsdien is de wet in voege getreden. Dat betekent dus dat indien dezelfde situatie zich vandaag zou voordoen, het AZ Sint Lucas het FAGG meteen zou moeten verwittigen, het FAGG op zijn beurt zou alle andere fertiliteitscentra meteen informeren. Dit lijkt me toch belangrijk.

Nu, in antwoord op uw specifiek vragen wens ik te verwijzen naar de Europese Richtlijn 2004/23/EG weefsels en cellen [*van het Europees Parlement en van de Raad tot vaststelling van de kwaliteits- en veiligheidsnormen voor het doneren, verkrijgen, testen, bewerken, bewaren en distribueren van menselijk weefsel en cellen en naar de bijlage III van de Commissie Richtlijn 2006/17/EG*] waarin specifiek selectiecriteria en laboratoriumtests voor geslachtsceldonors werden vastgelegd. De Richtlijn heeft ondermeer vastgelegd dat de donors (niet-partner) geselecteerd worden op basis van hun leeftijd, gezondheid en medische anamnese aan de hand van een vragenlijst en een gesprek met een bevoegde, daartoe opgeleide beoefenaar van een gezondheidsberoep. Deze beoordeling omvat alle relevante factoren die kunnen bijdragen tot het identificeren en uitselcteren van personen wier donatie gevaarlijk zou kunnen zijn voor de gezondheid van anderen, zoals de eventuele overdracht van ziekten (bij voorbeeld seksueel overdraagbare aandoeningen), of voor de eigen gezondheid.

De donors moeten negatief reageren op testen op HIV 1 en 2, HCV, HBV en syfilis. Daarenboven moeten spermadonoren negatief reageren op een test op Chlamydia op een urinemonster getest met behulp van de nucleïnezuuramplificatietechniek (NAT). In bepaalde situaties kunnen verdere testen nodig zijn, afhankelijk van de anamnese van de donor en de kenmerken van het gedoneerde menselijk lichaamsmateriaal (bv. RhD, malaria, CMV). En nadat hiervoor de toestemming is verleend wordt er een genetische screening uitgevoerd op autosomaal recessieve genen waarvan op grond van internationale wetenschappelijke gegevens bekend is dat zij in de etnische achtergrond van de donor voorkomen, en wordt er een beoordeling gemaakt van het risico van overdracht van erfelijke aandoeningen waarvan bekend is dat zij in de familie voorkomen.

Deze Richtlijnen zijn in alle landen van de Europese Unie omgezet in de nationale wetgeving en zijn van toepassing op alle weefselinstellingen (zowel publieke als private). Enkel aan weefselinstellingen die voldoen aan de gestelde normen kan een erkenning verleend worden en door middel van inspecties, die op regelmatige basis uitgevoerd worden, wordt de conformiteit met de regelgeving nagegaan. Elk lidstaat is verantwoordelijk voor de toegekende vergunningen op zijn landsgebied. In België is het FAGG belast met deze controle.

Ook de ontvangers moeten voorgelicht worden over de betreffende risico's en de maatregelen die ter beperking daarvan zijn genomen. Want het is praktisch niet mogelijk om

genetische tests uit te voeren op alle mogelijke overdraagbare aandoeningen, waarbij niet vergeten mag worden dat spontane mutaties bij de donor niet kunnen opgespoord worden.

De wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten verbiedt de handel in menselijke gameten. "Handel" dient in deze context te worden begrepen in zijn specifieke handelsrechtelijke betekenis, waarbij het winstoogmerk een essentieel element is.

Europa zet de lidstaten ertoe aan ervoor te zorgen dat het verkrijgen van weefsels en cellen als zodanig zonder winstoogmerk geschiedt.

De Belgische wetgever heeft ervoor geopteerd commercialisering met winstoogmerk van menselijk lichaamsmateriaal, zo ook van gameten, te verbieden omdat hij dit strijdig acht met de openbare orde. Slechts een gecontroleerd verkeer van gameten, zonder winstoogmerk, wordt ethisch aanvaardbaar geacht.

Laurette Onkelinx